

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU
REPUBLIKE SRPSKE
TREBINJE**

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU
REPUBLIKE SRPSKE
TREBINJE**

Broj: 01-213-13/20/R-153-231

Datum: 17.09.2020. godine

Na osnovu odredbi člana 28. stav 1. alineja 4. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), člana 10. stav 1. tačka 9. Statuta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske - ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/10 i 107/19), člana 33. stav 1. tačka g. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/10) i člana 74. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 70/10 i 7/19), u skraćenom postupku rješavanja spora po zahtjevu Tomišić Gospane iz Laktaša, protiv Mješovitog holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, u vezi sa tarifama po kojima se električna energija isporučuje, odnosno u vezi sa obračunom neovlaštene potrošnje električne energije, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 153. redovnoj sjednici, održanoj 17.09.2020. godine, u Trebinju, donijela je

R J E Š E N J E

1. ODBIJA SE zahtjev Tomišić Gospane iz Laktaša od 15.04.2020. godine kojim se osporava Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-302174430-8169-14176 od 07.04.2020. godine u iznosu od 2.356,10 KM, na mjernom mjestu ED broj 302174430, koje se nalazi u mjestu Petoševci u Opštini Laktaši, kao neosnovan.
2. Svaka stranka snosi svoje troškove koje je imala u ovom postupku.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 21.04.2020. godine, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) primila je zahtjev za rješavanje spora Tomišić Gospane iz Laktaša od 15.04.2020. godine (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva), kao i dopune ovog zahtjeva od 18.05.2020. godine i 09.06.2020. godine, protiv Mješovitog holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: protivna strana) u vezi sa tarifama po kojima se električna energija isporučuje, odnosno u vezi sa obračunom neovlaštene potrošnje električne energije. U zahtjevu se navodi da je protivna strana sačinila obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 2.356,00 KM, nakon što je kontrolom ispravnosti brojila od strane Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju, utvrđeno da je kontrolisano brojilo neispravno i da su na istom preduzimate nedozvoljene radnje. Podnosilac zahtjeva je istakao da on, kao ni članovi njegovog domaćinstva nisu preduzimali nikakve nedozvoljene radnje na brojilu, te da redovno plaća isporučenu električnu energiju. Kako tvrdi da nije preduzimao nedozvoljene radnje na mjernom mjestu, podnosilac smatra da nije dužan da plati sačinjeni obračun neovlaštene potrošnje.

Protivna strana je na zahtjev Regulatorne komisije, dostavila izjašnjenje o zahtjevu podnosioca, dana 24.07.2020. godine. U izjašnjenju je navedeno da je podnosilac zahtjeva od 02.02.2003. godine evidentiran kao krajnji kupac u kategoriji potrošnje "domaćinstvo", na mjernom mjestu ED broj 302174430, te da je, dana 10.07.2014. godine, zaključio ugovor o snabdijevanju za ovo mjerno mjesto. Protivna strana je istakla da je, dana 25.12.2019. godine, na ovom mjernom mjestu izvršena zamjena brojila broj 247912 i izmještanje mjernog mjesta na stub ispred objekta, a zamijenjeno brojilo je dostavljeno Republičkom zavodu za standardizaciju i metrologiju radi kontrole ispravnosti. Navedeni zavod je izvršio kontrolu ispravnosti brojila i sačinio Izvještaj o kontrolnom pregledu brojila broj 18/1.11/393-23-34/20 od 18.03.2020. godine, na osnovu koga je sačinjen obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 2.356,00 KM, za period od godinu. U izjašnjenju je navedeno da je prethodna kontrola mjernog mjesta ED broj 302174430 vršena 22.12.2017. godine, kada je zamijenjeno brojilo na ovom mjernom mjestu. Dalje je ukazano da je podnosilac zahtjeva, dana 21.04.2020. godine, podnio prigovor na obračun neovlaštene potrošnje, te da mu je, dana 24.04.2020. godine, dostavljen odgovor na prigovor. Protivna strana je navela da nije vršena obustava isporuke električne energije mjernom mjestu podnosioca zahtjeva kao i da podnosilac nije izvršio plaćanje računa koji mu je fakturisan po osnovu neovlaštene potrošnje.

Regulatorna komisija je ocijenila da su stranke pribavile dovoljno dokaza na osnovu kojih se može pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i donijeti pravedna odluka i bez posebnog saslušanja stranaka i dodatnog prikupljanja i izvođenja dokaza, te je, na 151. redovnoj sjednici, održanoj 20.08.2020. godine, donijela zaključak da se u ovom sporu donese odluka u skraćenom postupku. Na istoj redovnoj sjednici, Regulatorna komisija je utvrdila i nacrt rješenja u ovom postupku. Zaključak i nacrt rješenja su dostavljeni strankama, te je ostavljena mogućnost da stranke u roku od osam dana dostave komentara na navedene akte. Na internet stranici i oglasnoj tabli Regulatorne komisije objavljeno je obavještenje za javnost o rješavanju spora u skraćenom postupku, sa mogućnošću podnošenja komentara. U ostavljenom roku podnosilac zahtjeva je dostavio komentare na nacrt rješenja u kojima su uglavnom ponovljeni navodi koji su već izneseni u zahtjevu. U komentarima je ukazano na visoki iznos obračuna neovlaštene potrošnje, s obzirom da je mjesečna potrošnja električne energije na mjernom mjestu podnosioca do sada iznosila od 400 kWh do 600 kWh. Takođe je ponovljeno da podnosilac zahtjeva kao ni ostali članovi domaćinstva nisu preduzimali nedozvoljene radnje na mjernom mjestu, niti su odgovorni za utvrđene nepravilnosti na brojilu. Podnosilac zahtjeva je u komentarima predložio i da Regulatorna komisija na licu mjesta utvrdi potrošnju aparata u domaćinstvu, te je istakao da su netačni navodi da je neovlašteno trošena električna energija.

U postupku rješavanja ovog spora izvršen je uvid u sljedeću dokumentaciju, koju su stranke priložile: Zahtjev za rješavanje spora od 15.04.2020. godine, Dopunu zahtjeva za rješavanje spora od 18.05.2020. godine, Dopunu zahtjeva za rješavanje spora od 09.06.2020. godine, Izjašnjenje protivne strane na zahtjev podnosioca broj 3409/20 od 22.07.2020. godine i broj 1805/20-ĐB od 14.07.2020. godine, Ugovor o snabdijevanju od 10.07.2014. godine, Potvrdu o zamjeni brojila od 22.12.2017. godine, Zapisnik o zamjeni brojila i plombiranju mjernog mjesta broj 001/70149 od 25.12.2019. godine, Deklaraciju o priključku broj 3021744430 od 13.07.2020. godine, Izvještaj o kontrolnom pregledu brojila broj 18/1.11/393-23-34/20 od 18.03.2020. godine, Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-302174430-8169-14176 od 07.04.2020. godine, Detaljne podatke o zapisniku i obračunskim parametrima neovlaštene potrošnje od 25.12.2019. godine, Obavještenje broj 897/20-ĐV od 08.04.2020. godine, Prigovor na obavještenje od 15.04.2020. godine, Odgovor na

prigovor broj 961/20-ĐV od 24.04.2020. godine, račune za isporučenu električnu energiju za mjerno mjesto podnosioca ED broj 302174430, Energetsku karticu ED broj 302174430 i Finansijsku karticu ED broj 302174430.

Nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, izjašnjenja protivne strane i uvida u priloženu dokumentaciju stranaka, utvrđene su sljedeće činjenice:

- Podnosilac zahtjeva je u evidencijama protivne strane evidentiran kao krajnji kupac u kategoriji potrošnje "domaćinstvo", na mjernom mjestu ED broj 302174430, preko koga se mjeri električna energije za objekat podnosioca u mjestu Petoševci, Opština Laktaši;
- Dana 10.07.2014. godine, podnosilac zahtjeva je sa protivnom stranom zaključio ugovor o snabdijevanju za mjerno mjesto ED broj 302174430;
- Dana 25.12.2019. godine, izvršena je zamjena brojila na mjernom mjestu ED broj 302174430, kada je umjesto brojilo broj 247912, postavljeno brojilo broj 477819, što je konstatovano Zapisnikom o zamjeni brojila i plombiranju mjernog mjesta broj 001/70149 od 25.12.2019. godine;
- Republički zavod za standardizaciju i metrologiju je izvršio pregled i kontrolu brojila broj 247912, kojom prilikom je utvrđeno da se na brojilu nalazi oštećen žig zavoda broj RS11BIH 29 110, da je jedna žica prekinuta i uvučena u plombu, da je nakon skidanja poklopca brojila utvrđeno da su presječeni provodnici sekundara strujnih transformatora R i S faze, te da kontrolisano brojilo nije ispravno, a što je konstatovano Izvještajem o vanrednom pregledu mjerila broj 18/1.11/393-23-34/20 od 18.03.2020. godine.
- Protivna strana je sačinila obračun neovlaštene potrošnje, za period od godinu dana, o čemu je podnosiocu zahtjeva, dostavljen Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju u iznosu od 2.356,10 KM od 07.04.2020. godine;
- Podnosilac zahtjeva je, dana 21.04.2020. godine, dostavio prigovor na obračuna neovlaštene potrošnje na koji mu je protivna strana, dana 24.04.2020. godine, dostavila odgovor na prigovor, u kome mu je ukazano da se isti ne može prihvatiti, te da se može obratiti Regulatornoj komisiji;
- Protivna strana nije obustavljala isporuku električne energije ne mjernom mjestu ED broj 302174430 nakon utvrđivanja neovlaštene potrošnje;
- Podnosilac zahtjeva nije izvršio plaćanje iznosa koji mu je fakturisan po osnovu neovlaštene potrošnje.

Iz naprijed navedenih činjenica, utvrđeno je da je na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva neovlašteno trošena električna energija, te da je protivna strana imala osnov da izvrši obračun neovlaštene potrošnje, koji je fakturisala podnosiocu zahtjeva. Naime, na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva ED 302174430 je, dana 25.12.2019. godine, izvršena zamjena brojila, kada je skinuto brojilo broj 247912, a postavljeno brojilo broj 477819, što je konstatovano Zapisnikom o zamjeni brojila i plombiranju mjernog mjesta broj 001/70149 od 25.12.2019. godine. Zamijenjeno brojilo je nakon skidanja, dostavljeno Republičkom zavodu za standardizaciju i metrologiju, radi provjere ispravnosti brojila, kao i provjere postavljenih žigova ovog zavoda. Iz Izvještaja o vanrednom pregledu mjerila broj 18/1.11/393-23-34/20 od 18.03.2020. godine, koji je sačinjen nakon kontrole brojila broj 247912, utvrđeno je da se na brojilu nalazio oštećen žig zavoda broj RS11BIH 29 110, da je jedna žica prekinuta i uvučena u plombu, da je nakon skidanja poklopca brojila utvrđeno da su presječeni provodnici sekundara strujnih transformatora R i S faze, te da kontrolisano brojilo nije ispravno.

S obzirom na stanje koje je utvrđeno kontrolom ispravnosti brojila, a koje je konstatovano izvještajem Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju, u ovom slučaju je postojao osnov za obračun neovlaštene potrošnje električne energije, jer se radi o vidu neovlaštene potrošnje iz odredbe člana 89. stav 1. tačka b) Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 90/12 i 81/19) - u daljem tekstu: Opšti uslovi, kojim je propisano da se pod neovlaštenom potrošnjom podrazumijeva i onemogućavanje pravilnog registrovanje preuzete električne energije i snage. Treba ukazati i da je Republički zavod za standardizaciju i metrologiju, na osnovu odredbi člana 10. i 20. Zakona o metrologiji ("Službeni glasnik Repulike Srpske" broj 33/16) nadležan da vrši verifikaciju mjerila, te da obavlja vanredne kontrolne preglede mjerila koja su u upotrebi, a na osnovu člana 24. ovog zakona. Dakle, u ovom slučaju je utvrđeno da električna energija na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva nije pravilno mjerena, kao i da je razlog za neispravno mjerenje, preduzimanje neovlaštenih radnji na brojilu, odnosno to što je oštećenjem žiga na brojilu koji je postavljen od nadležne institucije, bio omogućem neovlašten pristup u unutrašnjost brojila i preduzimanje neodozvoljenih radnji, tj. kidanje žice sekundara strujnog transformatora R i S faze, čime je onemogućeno pravilno mjerenje utrošene električne energije. Imajući u vidu navedene neovlaštene radnje na brojilu kojima je onemogućeno ispravno mjerenje isporučene električne energije, protivna strana je, na osnovu ovlaštenja iz člana 92. stav 5. Opštih uslova, dana 07.04.2020. godine, sačinila Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-302174430-8169-14176 u iznosu od 2.356,10 KM i isti zajedno sa Izvještajem o vanrednom pregledu mjerila broj 18/1.11/393-23-34/20 od 18.03.2020. godine, dostavila podnosiocu zahtjeva, aktom broj 897/20-ĐV od 08.04.2020. godine.

Kao period za obračun neovlaštene potrošnje električne energije, u ovom slučaju, pravilno je određen period od godinu dana od dana utvrđivanja neovlaštene potrošnje, a na osnovu odredbe člana 90. stav 2. i 3. Opštih uslova. U ovom slučaju se nije tačno mogao utvrditi početak neovlaštenih radnji iz člana 89. Opštih uslova, pa je obračun neovlaštene potrošnje izvršen za period od godinu dana od dana utvrđivanja neovlaštene potrošnje, a na osnovu odredbi člana 90. Opštih uslova.

S obzirom da se radi o neovlaštenoj potrošnji na mjernom uređaju, u ovom slučaju je prilikom izračuna obračunske snage za obračun neovlaštene potrošnje pravilno primijenjena odredba člana 91. stav 2. tačka a) podtačka 3) Opštih uslova, kojom je propisano da se obračunska snaga dobija množenjem manje vrijednosti nominalne struje glavnog osigurača ili uređaja za ograničenje snage ili dozvoljenog strujnog opterećenja priključnog voda, sa nominalnim naponom, ukoliko je neovlaštena potrošnja izvršena na mjernom uređaju. Protivna strana je obračunsku snagu od 17,25 kW utvrdila množenjem vrijednosti nominalne struje glavnog osigurača od 25 A i nominalnog napona od 230 V, dok je količinu neovlašteno utrošene aktivne energije za kategoriju "domaćinstvo" utvrdila kao proizvod obračunske snage i broja dana u mjesecu i četiri časa dnevno, a na osnovu odredbe člana 91. stav 2. tačka v) Opštih uslova. Protivna strana je kod obračuna neovlaštene potrošnje u ovom slučaju primijenila i odredbu člana 92. stav 8. Opštih uslova, na osnovu koje je izvršeno umanjenje količine električne energije, koja je registrovana na mjernom uređaju u periodu koji je uzet za obračun neovlaštene potrošnje. Imajući u vidu naprijed navedene odredbe Opštih uslova kojima je propisan način obračuna neovlaštene potrošnje, neosnovani su komentari podnosioca zahtjeva na visok iznos obračuna neovlaštene potrošnje električne energije, jer je taj obračun sačinjen u skladu sa propisima. Takođe su neosnovani komentari podnosioca zahtjeva, u kojima upoređuje ono što je neuporedivo, odnosno upoređuje iznos obračuna neovlaštene potrošnje, sa manjom potrošnjom električne energije i računima za električnu energiju iz prethodnog perioda, s obzirom da je kontrolom nadležne institucije

utvrđeno da zbog preduzetih neovlaštenih radnji na brojilu nije mjerena sva isporučena električna energija, te da je brojilo neispravno. Ne mogu se prihvatiti ni prijedlozi podnosioca da se na licu mjesta naknadno utvrđuje potrošnja pojedinih potrošača u objektu podnosioca zahtjeva, jer to sa stanovišta navedenih propisa, kojima je propisan način utvrđivanja obračunske snage i količine neovlašteno preuzete električne energije, uopšte nije relevantno za obračun neovlaštene potrošnje. Pored toga, podnosilac zahtjeva može sam upravljati svojom potrošnjom električne energije i sam odlučivati o broju i vrsti potrošača unutar objekta i to stanje se može stalno mijenjati i na isto se može uticati.

Potrebno je ukazati i da je obračun neovlaštene potrošnje sačinjen u skladu sa odredbama Opštih uslova, koji su doneseni na osnovu odredbe člana 23. alineja 6. i člana 74. Zakona o električnoj energiji. Odredbom člana 74. Zakona o električnoj energiji utvrđeno je šta je predmet regulisanja Opštih uslova, odnosno taksativno je utvrđeno koji odnosi treba da se uredi Opštim uslovima. Između ostalog, odredbom člana 74. tačka 12. Zakona o električnoj energiji jasno je propisano da se Opštim uslovima uređuje način utvrđivanja količine i snage neovlašteno utrošene električne energije, kao i način obračuna i naplate neovlašteno utrošene električne energije. Obračunom neovlašteno preuzete električne energije se utvrđuje količina isporučene električne energije u skladu sa propisima, budući da isporučena električna energija nije pravilno izmjerena uslijed preduzimanja neovlaštenih radnji na mjernom mjestu.

S obzirom na navode podnosioca zahtjeva, koji su izneseni i u komentarima na nacrt rješenja, da podnosilac i članovi njegovog domaćinstva nisu preduzimali nedozvoljene radnje na mjernom mjestu, potrebno je ukazati da to nije relevantno za obračun neovlaštene potrošnje, niti se ova činjenica utvrđuje u ovom postupku. Takođe, tim komentarima se ne može osporiti činjenica da je na mjernom mjestu podnosioca utvrđeno neovlašteno djelovanje na brojilu u cilju onemogućavanje pravilnog registrovanje preuzete električne energije i snage, a što je utvrđeno od strane Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju, kao nadležne institucije. Za utvrđivanje obaveze plaćanja iznosa neovlašteno preuzete električne energije, u skladu sa naprijed navedenim odredbama Opštih uslova, relevantna je činjenica da električna energija, u periodu koji je obuhvaćen obračunom neovlašteno preuzete električne energije, zbog preduzetih neovlaštenih radnji na brojilu nije pravilno mjerena na mjernom mjestu ED 302174430, odnosno da je utvrđeno da se radi o vidu neovlaštene potrošnje iz člana 89. stav 1. tačka b) Opštih uslova.

Imajući u vidu naprijed navedeno činjenično stanje i navedeni pravni osnov, odlučeno je kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

Kako se ovaj spor rješava u skraćenom postupku i kako su troškovi postupka bili neznatni, te s obzirom da nijedna stranka u postupku nije podnijela zahtjev za naknadu troškova, Regulatorna komisija je, tačkom 2. dispozitiva ovog rješenja, odlučila da svaka stranka snosi svoje troškove, koje je eventualno imala u ovom postupku, a na osnovu člana 27. stav 2. Zakona o električnoj energiji.

Pravna pouka zasniva se na odredbi člana 25. stav 2. Zakona o energetici ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 49/09) i odredbama člana 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka: Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudu u Trebinju u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Predsjednik
Vladislav Vladičić